

Määräys kiinteistön liittamisestä vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin ja uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi

Lupa- ja valvontalautakunta 21.08.2024 § 69
471/11.04.00/2024

Päätösehdotus

Koska kiinteistön omistaja ei ole noudattanut kehotuksia, eikä kiinteistöä ole liitetty vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta vesihuoltolain 29 §:n nojalla seuraavan velvoitteen ja asettaa uhkasakon velvoitteen tehosteeksi:

Päävelvoite

Lupa- ja valvontalautakunta määrää kiinteistön [REDACTED] omistajan [REDACTED] liittämään kiinteistöllä sijaitsevan asuinrakennuksen vesihuoltolaitoksen viemäriverkoston viimeistään **1.5.2025**.

Perusteet päävelvoitteelle:

Vesihuoltolaki (119/2001, muutos 681/2014) 10 §

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Liittymisvelvollisuuden muodostumista kyseisellä kiinteistöllä on kuvattu tarkemmin päätöksen selostusosuudessa.

Vesihuoltolaki (119/2001) 29 §

Valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen vastaista menettelyä taikka määrätä hänet täyttämään velvollisuutensa.

Ennen kiellon tai määräyksen antamista valvontaviranomaisen on mahdollisuuksien mukaan neuvoteltava tämän lain tai sen nojalla annettua säännöstä rikkoneen kanssa.

Kiinteistön liittamisestä viemäriverkoston on annettu kaksi kehotusta, ensimmäinen kehotus on annettu toukokuussa 2023. Kiinteistön omistajalle on varattu neuvottelumahdollisuus kuulemiskirjeessä.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen tehosteeksi

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 1000 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 1000 euroa.

Perusteet uhkasakolle:

Vesihuoltolaki (119/2001) 30 §

Valvontaviranomainen voi tehostaa 29 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella taikka että toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-10, 18, 19, 22-24 §:t

Kiinteistön omistajaa on kuultu liittymismääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Koska kiinteistöä koskee päätöksen selostusosuudesta ilmenevällä tavalla vesihuoltolain mukainen liittymisvelvollisuus jätevesiviemäriin, ei uutta omaa kiinteistökohtaista jätevesijärjestelmää voida asentaa. Asian selvittämisessä on hyödynnetty Maa- ja metsätalousministeriön vesihuoltolakiopasta (5/2015). Oppaan luvussa 6.3 todetaan taajaman ulkopuolisista vesikäymälällisistä kiinteistöistä muun muassa, että kiinteistön vesihuollon on tullut jo sen rakentamisajankohtana ennen toiminta-aluepäätöstä täyttää ympäristönsuojelulain mukaiset vaatimukset tai se on voitava laitteiston pienin muutoksin saattaa nämä vaatimukset täyttäväksi. Jos laitteisto joudutaan esimerkiksi päivittämään ympäristönsuojelulain mukaisen siirtymäajan jälkeen, ei liittämisen velvollisuuden lievennys ulotu tällaiseen tilanteeseen.

Vesiosuuskuntaa koskevat mahdolliset hallinnolliset muutokset eivät vaikuta asian käsittelyyn. Vesiosuuskunnan vastuulla on huolehtia vesihuollosta hyväksytyllä toiminta-alueellaan. Muista pohjavesialueelle sijoittuvista toiminnoista huolimatta jätevesien käsittelyä tarkastellaan omana kokonaisuutenaan.

Määräys ja määräyksen tehosteeksi asetettu uhkasakko on kohdistettu kiinteistön omistajaan kuolinpesään, jolla katsotaan olevan oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Mikäli liittäminen suoritetaan ennen määräaikaan, asian käsittely raukeaa. Jos liittämistä ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakon maksettavaksi, asianosaista kuullaan ennen uhkasakon tuomitsemista.

Kiinteistön omistajaa veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle omistajalle kiinteistöön liittyvästä päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli kiinteistön omistajuus vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksi

Saantitodistuksella veloitetulle ()

Päätöksen yhteydessä toimitetaan lisäksi kuolinpesän tiedoksiantoa koskeva kirje. Hallintolain 57 §:n mukaan, jos kuolinpesä on usean osakkaan yhteisessä hallinnossa, tiedoksianto voidaan toimittaa yhdelle heistä. Osakkaan on ilmoitettava tiedoksisaannista muille pesän osakkaille. Päätös toimitetaan osakkaalle, joka on kuulemiseen annetun selityksen saatteeseen merkitty henkilöksi, jolle yhteydenotot pyydetään ensisijaisesti osoittamaan.

Tiedoksi

Etelä-Savon ELY-keskus
Ristimäen vesiosuuskunta

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Kiinteistö [REDACTED] sijaitsee Ristimäen vesiosuuskunnan vesijohto- ja viemäriverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella, Lintusyrjän 2-luokan pohjavesialueella (muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue) sekä vesihuoltolain tarkoittaman YKR-taajama-alueen ulkopuolella. Vesiosuuskunnan toiminta-alue on hyväksytty Hankasalmen kunnanvaltuustossa 13.6.2011 (§ 22).

Kiinteistöllä on suoritettu jätevesien käsittelyä koskenut tarkastus 11.5.2023. Kiinteistö on vakituisesti asuttu ja siellä on väestötietojen mukaan kirjoilla neljä henkilöä. Kiinteistön varustelu on jätevesien muodostumisen kannalta tavanomainen (vesikäymälä, suihku, pesukoneet ym.). Kiinteistön kaikki jätevedet (wc-jätevedet ja pesuvedet) johdetaan kolmen betonisen saostussäiliön kautta ojaan pohjavesialueella.

Kiinteistön talousvesi otetaan omasta kaivosta. Kiinteistölle on myönnetty toistaiseksi voimassa oleva vapautus liittymisestä vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston vuonna 2012. Kiinteistölle on samassa yhteydessä haettu vapautusta myös viemäriverkoston liittymisestä, mutta vapautusta ei ole myönnetty.

Viemäriin liittymisveloitteesta

Vesihuoltolain 10 § (muutos 22.8.2014/681) mukaan *vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin.*

Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1. kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai*
- 2. kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.*

Kiinteistö [REDACTED] ei sijaitse viimeisimmän käytettävissä olevan taajama- aluerajauksen (YKR 2022) mukaisella taajama-alueella ja kiinteistöllä on vesikäymälä. Tällöin asiaa on tutkittu yllä olevan pykälän 1)–kohdan mukaisesti selvittämällä jätevesijärjestelmän rakentamisajankohta ja nykyinen laatu ja kunto sekä täyttääkö nykyinen järjestelmä ympäristönsuojelulain vaatimukset.

Luokitelluilla pohjavesialueilla jätevesien käsittelyjärjestelmän on tullut olla ympäristönsuojelulain (527/2014) 154 b §:ssä ja 156 c §:ssä säädetyn mukainen,

sekä täyttää kunnan ympäristönsuojelumääräysten vaatimukset viimeistään 31. lokakuuta 2019. Ympäristönsuojelulain mukaan kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa perustason puhdistusvaatimusta ankarampia vaatimuksia, jos ne ovat välttämättömiä paikallisten ympäristöolosuhteiden vuoksi.

Laukaan ja Hankasalmen kunnan 20.6.2022 voimaan tulleiden ympäristönsuojelumääräysten mukaan *pohjavesialueilla talousjätevesien imeyttäminen maahan on kielletty. WC-jätevedet on johdettava umpisäiliöön tai rakennettava kuivakäymälä. Pesuvesien jätevesijärjestelmän on oltava tiivis ja puhdistetut jätevedet on johdettava ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. WC-jätevesien ja harmaiden jätevesien yhteiskäsittelyn edellytyksenä on jätevesijärjestelmän tiiviys ja puhdistettujen jätevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle.*

Koska kiinteistön jätevesijärjestelmä ei ole kunnan ympäristönsuojelumääräysten tai ympäristönsuojelulain vaatimusten mukainen, kiinteistöllä on vesikäymälä ja kiinteistö sijaitsee Ristimäen vesiosuuskunnan viemäriverkoston hyväksytyllä toiminta-alueella, tulee liittymisvelvollisuus viemäriverkoston voimaan vesihuoltolain 10 §:n 1 ja 3 momentin nojalla.

Kiinteistön omistajaa on kehoitettu liittämään kiinteistö viemäriverkoston 16.5.2023 ja 4.12.2023 päivätyillä kehotuksilla. Kehotuksia ei ole noudatettu, viimeisimmän kehotuksen määräaika on kulunut umpeen 15.5.2024.

Kuuleminen

Kiinteistön omistajaa on kuultu 7.6.2024 päivätyllä kirjeellä liittämismääräyksen antamisesta ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi. Kuulemiskirje on toimitettu yhdelle kuolinpesän osakkaista ja kuulemiskirjeen yhteydessä on ollut kirje koskien tiedoksiantoa kuolinpesälle (hallintolaki 57 §).

Kuulemiskirjeessä on tuotu esille, että selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisua. Samalla kiinteistön omistajille varattiin vesihuoltolain 29 §:n mukainen neuvottelumahdollisuus.

Selitys on saapunut 29.7.2024. Selityksessä on todettu, että merkkejä nykyisen jätevesijärjestelmän aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ei ole, mutta jos lainsäädäntö näin vaatii, niin muutokset täytyy tehdä. Selityksessä on ehdotettu, että viemäriverkoston liittymisen sijaan jätevesille voitaisiin asentaa kiinteistökohtainen pienpuhdistamo. Omaa järjestelmää ehdotetaan muun muassa siksi, että osuuskunnan liittymiskustannusten ei katsota olevan kohtuullisia, järjestelmän toimivuus ei vakuuta mm. pitkien etäisyyksien, vähäisten käyttäjämäärien sekä toistuneiden pumppaamovuotojen vuoksi. Lisäksi vesiosuuskunnan hallinnossa on mahdollisesti tapahtumassa muutoksia ja näistä muutoksista olisi hyvä saada varmuus ennen liittymispäätöstä. Selityksessä on lisäksi viitattu pohjavesialueella toimivan ampumaradan toiminnan riskeihin verrattuna yhden talouden jätevesiin.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 11.5.2023
- Selitys kuulemiseen liitteineen 29.7.2024

Valmistelija

Ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, puh. 050 573 1168